

Top en Twel

Van Toen
naar
Toekomst



Samenvatting
van de Dorpsvisie
Oppenhuizen en Uitwellingerga
2024-2045



Beste Top en Tweller,

Voor u ligt de samenvatting van de concept-Dorpsvisie 'Van Toen naar Toekomst' van Top en Twel. Hierin vindt u zes thema's: **Mooie en fijne leefomgeving, Woonplek voor Allen, Samen Top en Twel, Omgaan met Schaarste, Bedrijvigheid en Gastvrijheid en Toerisme**. Een uitgebreide versie van de Dorpsvisie is te vinden op www.topentwelonline.nl.

De Dorpsvisie is gemaakt door en voor de inwoners, het is onze routekaart voor de toekomst (richting 2045) en..... de visie is bijna klaar!

Hoewel we ernaar streven dat zoveel mogelijk mensen zich goed kunnen vinden in de visie, zal waarschijnlijk niet iedereen het volledig eens zijn met alle onderdelen. Dat lukt nu eenmaal niet en dat hoeft ook niet. Het gaat erom dat de visie voldoende weergeeft (perspectief biedt) hoe de meerderheid van de inwoners van Top en Twel de toekomst van onze dorpen ziet. En dat we daarover met elkaar, met de gemeente en met anderen in gesprek kunnen.

De input voor de Dorpsvisie komt uit de vele ingevulde (319) dorpsenquêtes, de drie drukbezochte dorpsavonden en uit de gesprekken die we met bewoners en jongeren hebben gehouden. Dit alles is terug te vinden op www.topentwelonline.nl.

In deze Dorpsvisie zijn we ambitieus en durven we te dromen. Niet alle dromen komen altijd uit, maar wat misschien eerst onmogelijk lijkt, blijkt vaak met vereende krachten toch te kunnen worden gerealiseerd. Immers "Wat net kin, is noch nea bard".

Mocht u na het lezen van de Dorpsvisie willen reageren, dan kunt u uiterlijk tot en met zondag 5 mei mailen naar: dorpsvisietopentwel@gmail.com of contact opnemen met een van de betrokken organisaties.

Op de vierde dorpsavond, die op 22 mei om 20.00 uur in It Harspit wordt gehouden, presenteren we de reacties op de concept-Dorpsvisie.

U bent van harte welkom!

MOOIE EN FIJNE LEEFOMGEVING

De vaardorpen Top en Twel ontstonden rond het jaar 1000 aan de 'rivier' t Gês. De loop van deze rivier is eigenlijk sinds de Middeleeuwen onveranderd. Op zijn oevers werden de dorpen gesticht met kenmerkende zichtlijnen en historisch boerendraaibruggen. Maar de tijd staat niet stil. De rust, ruimte en natuur waren vroeger vanzelfsprekend, maar een mooie en fijne leefomgeving vraagt tegenwoordig veel inspanning.



Een groen en natuurlijk landschap bevordert de fysieke gezondheid en het mentale welzijn van de Top en Twelsters. Het investeren in een groene infrastructuur en veilige fietsroutes geeft extra stimulans aan ons welzijn. Het creëren van een aantrekkelijke omgeving voor vaargasten, fietsers en wandelaars zorgt voor een harmonieuze samensmelting van natuur en mobiliteit, wat niet alleen het landschap verrijkt, maar ook de levenskwaliteit van de gemeenschap verbetert.

Belangrijkste ambities: Mooie en fijne Leefomgeving

- De groene bufferstrook en de strook tussen de A7 en Nije Dyk kunnen goed dienen voor het afvangen van geluid en fijnstof en kunnen tevens gelegenheid bieden voor recreatie. Hier hoort een groene- of natuurbestemming bij.
- Voor de verkeersveiligheid en bereikbaarheid verbeteren we de fietsroutes van en naar Sneek en in de dorpen is de auto "te gast".
- De beide vaardorpen langs 't Ges ontwikkelen naar een mooie en robuuste omgeving door het versterken van cultuurhistorische elementen. Hierbij denken we aan het behouden van de meandering van de rivier en van het oude bebouwingsontwerp, zoals de cultuurhistorische zichtlijnen en boerendraaibruggen.

WOONPLEK VOOR ALLEN

Het thema wonen leeft zeer. Er is grote vraag naar woningen maar er is onvoldoende passend-, beschikbaar- en betaalbaar aanbod van woningen. Daarnaast zijn er zorgen over energielabels, leegstand op termijn, bereikbare zorg en over het open karakter van de dorpen.



Op basis van alle input van de dorpsbewoners is er een aantal keuzes gemaakt. Zo willen we dat er extra woningen worden gerealiseerd door inbreiding, met behoud van enkele historisch zichtlijnen, en woning-splitsing. Daarnaast vinden we het belangrijk betaalbare sociale woningen, die energiezuinig en compact zijn, te realiseren. Voor de leefbaarheid van de dorpen willen we het wonen met kleinschalige bedrijvigheid harmonieus samen laten gaan.

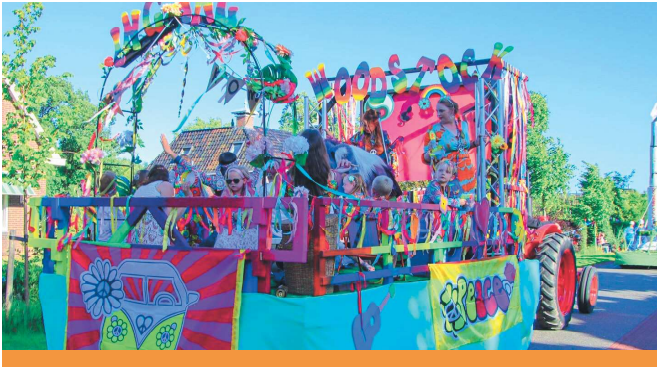
Belangrijkste ambities: Woonplek voor Allen

- Er zijn meer beschikbare en betaalbare woningen voor jongeren en senioren, bijvoorbeeld door middel van doorstroming.
- Er zijn 25 nieuwe en verbeterde huurwoningen bijgekomen en 15 extra koopwoningen gerealiseerd. Dat kan ook door splitsing van bestaande woningen.
- Er zijn ook tiny houses en drijvende woningen gerealiseerd die in de toekomst eventueel een andere functie kunnen krijgen of verplaatst kunnen worden.



SAMEN TOP EN TWEL

Het is voor ieder dorp heel belangrijk om een toekomst te hebben door jeugd en jongeren te (ver)binden met Top en Twel. In de realiteit van vergrijzing, schaarser wordende zorg en verdwijnende voorzieningen, is een sterk “samen” van groot belang.



Er is een roep naar (nog meer) samenhang en verbinding vanuit jong en oud. We zien naar elkaar om en we bundelen de krachten. Dat er ‘meer mag gebeuren’ gaat dan ook niet zozeer om meer verenigingen of nog meer doen, maar om ‘meer samen kunnen doen’.

Belangrijkste ambities: Samen Top en Twel

- In Top en Twel kan iedereen, die daar behoefte aan heeft, ergens terecht. Niemand hoeft er alleen voor te staan.
- Ieder jaar proberen we voor en door de jeugd twee tot drie experimenten/activiteiten te realiseren met hulp van ervaring ('oud'), bijvoorbeeld een mixed (sport)toernooi.
- Er is een centrale plek in Top en Twel waar dorpsbewoners elkaar kunnen ontmoeten. Ons dorpshuis maakt daar natuurlijk deel van uit.

OMGAAN MET SCHAARSTE

Belangrijke vragen voor de toekomst van onze dorpen en de jeugd zijn onder andere: welke energiebronnen zijn er voor ons beschikbaar en is energie nog betaalbaar? Wat gaan circulariteit en hergebruik van materialen en grondstoffen voor ons betekenen?

Er is zorg om de beschikbaarheid van voldoende, schone en betaalbare energie. Inwoners van onze dorpen hebben aangegeven interesse te hebben in andere vormen van energie-oplossingen, zoals uit water of zon. Meer windmolens daarentegen vinden we niet passend in onze omgeving.

Er is belangstelling voor zuinig omgaan met materialen, zoals ruilen, uitlenen en het repaircafé wordt gewaardeerd.



Belangrijkste ambities: Omgaan met schaarste

- Het ontwikkelen van een gezamenlijke energiebron, waardoor we mede-eigenaarschap over en toegang krijgen tot betaalbare energie.
- Het (her)gebruiken van materialen, (samen) uitvoeren van reparaties en door te ruilen.
- Onze huizen beter te (laten) isoleren waardoor een label D of hoger wordt bereikt.

BEDRIJVIGHEID

Een bedrijvig dorp zorgt voor aanloop, leefbaarheid, sociaal contact en het verbetert economische perspectieven door groei, meer woningen, meer gezinnen en een rijker cultureel leven. Kortom: een levendig dorp. Onze inwoners herkennen en waarderen dat.

Veel van de bedrijven hebben van oudsher een connectie met watersport, landbouw en grond- en waterwerken: deze bedrijvigheid draagt bij aan het DNA van de dorpen. Een dorpswinkel wordt erg gewaardeerd, net als een fietsenmaker om de hoek. We zijn voor uitbreiding van passende en kleinschalige bedrijfsactiviteiten, rekening houdend met ruimte voor woningen en de ervaren rust en/of overlast. Grootschalige bedrijvigheid vindt men in de dorpen niet passend.



Belangrijkste ambities: Bedrijvigheid

- De bestaande bedrijven zijn behouden voor Top en Twel en er is groei met passende en kleinschalige bedrijvigheid, bijv. ook aan huis.
- De bedrijfspanden worden niet bestemd als tweede woning of recreatiewoning.

GASTVRIJHEID EN TOERISME

Toerisme en gastvrijheid dragen bij aan de werkgelegenheid en leefbaarheid van dorpen, waarbij de bewoners ook gebruik kunnen maken van de voorzieningen en bedrijven.

De grote meerderheid woont met plezier in de dorpen en men vindt reuring en bedrijvigheid, met mate, prettig. Voor de toekomst staan we als dorp open voor meer toerisme waar dat onze voorzieningen en faciliteiten helpt versterken. Er moet wel een evenwicht zijn tussen reuring, rust en groen. Top en Twel moet niet worden overstelpt met toeristen.



Belangrijkste ambities Gastvrijheid en Toerisme

- Er is een gebalanceerde groei van toerisme en we ontvangen meer toeristen die langer in ons dorp verblijven.
- Top en Twel is aantrekkelijk voor toeristen en bewoners met een ruim aanbod van fiets/wandelpaden en vaarroutes. Langs deze routes is de cultuurhistorie van Top en Twel zichtbaar en zijn er ook voldoende, rustplekken, aanlegplaatsen en horeca.
- Er is een toegankelijke, herkenbare plek voor watersporters, wandelaars en fietsers met verschillende faciliteiten.





NAWOORD:

Nieuwsgierig geworden naar de uitgebreide Dorpsvisie. Deze uitgebreide versie van de Dorpsvisie is te vinden op www.topentwelonline.nl.

Graag horen wij of de concept-Dorpsvisie voor u voldoende perspectief biedt op de toekomst van Top en Twel. Mocht u na het lezen van het stuk willen reageren, dan kunt u uiterlijk tot en met zondag 5 mei mailen naar: dorpsvisietopentwel@gmail.com of u kunt contact opnemen met een van de betrokken organisaties.

Naast een aantal zeer betrokken dorpsgenoten hebben aan de Dorpsvisie meegewerkt:

- Doarpsbelang Top en Twel (Luuk Westert, Annet Schukken)
- Energiecoöperatie Top en Twel (Koos Oosterhaven)
- Top en Twel Duurzaam (Marieke Verf)
- Ondernemersvereniging Top en Twel (Theo Verboom, Jeroen Bijlsma)
- Protestantse Kerk van Top en Twel (Mariëtte Bouma)
- MFC It Harspit (Jappie Wijnja)

Kortom: een mooie brede en deskundige vertegenwoordiging uit onze dorpen.

Op de vierde dorpsavond op woensdag 22 mei om 20 u in It Harspit presenteren we de reacties op de concept Dorpsvisie.

U bent allen van harte welkom!

Met dank aan:

- Redactie en vormgeving: Esther Smit, Johan Mulder
- Beeldmateriaal: Vincent Hesselink
- Teksten: Corrie Dam, Wim-Martijn Simonse, Annet Schukken, Koos Oosterhaven, Johan Mulder